

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ &
ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΥΓΙΕΙΝΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΗ ΜΕΤΑΔΟΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ

Ταχ. Δ/ση: Αριστοτέλους 17, Αθήνα 10187
 Πληροφορίες: Ι.Κοντελέ
 Τηλέφωνο: 2132161514
 e- mail: ddy@moh.gov.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα 20/1/2020
 Αριθ. Πρωτ.Δ1β/ΓΠοικ.3213

ΠΡΟΣ:

1. **Όλες τις Υγειονομικές Περιφέρειες της χώρας** (με την παράκληση να ενημερώσουν τα δημόσια Νοσοκομεία της αρμοδιότητάς τους)
2. **Όλες τις Περιφερειακές Ενότητες της χώρας – Δ/νσεις Δημόσιας Υγείας** (με την παράκληση να ενημερώσουν τις ιδιωτικές κλινικές της αρμοδιότητάς τους)

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΘΕΜΑ: «Φιλικά προς τα Βρέφη Νοσοκομεία»

Σχετικά:

1. Η υπ. αριθμ. πρωτ. Δ1β/Γ.Π.οικ. 43457/6-6-2019 (ΦΕΚ 2365/Β/18-6-2019) Υπουργική Απόφαση «Όροι και προϋποθέσεις αναγνώρισης, διαδικασίες ανάπτυξης, κριτήρια, δείκτες και διαδικασία αξιολόγησης, και εποπτεία των «Φιλικών προς τα Βρέφη Νοσοκομείων»
2. το άρθρο 3 παρ. 2 του Ν. 4316/2014 «Ίδρυση παρατηρητηρίου άνοιας, βελτίωση περιγεννητικής φροντίδας, ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 270 τ Α'), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 80 παρ. 1 και 2 του Ν. 4368/2016 «Μέτρα για την επιτάχυνση του κυβερνητικού έργου και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 21 τ Α')
3. το άρθρο 24 του Ν. 2101/1992 «Κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για τα δικαιώματα του Παιδιού» (ΦΕΚ 192 τ Α')
4. το άρθρο 3 του Π.Δ. 867/1979 «Περί του Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού» (ΦΕΚ 249 τ Α')
5. το άρθρο 22 παρ. 3 εδ. β σημείο 11 του Π.Δ. 121/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας» (ΦΕΚ 148 τ Α')
6. Η Παγκόσμια Στρατηγική για τη Διατροφή του Βρέφους και του μικρού Παιδιού του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας και της UNICEF, η οποία υιοθετήθηκε από την 55η Παγκόσμια Διάσκεψη Υγείας την 22-5-2002
7. Η από το 1991 πρωτοβουλία του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας και της UNICEF «Φιλικό προς τα Βρέφη Νοσοκομείο» σε συνέχεια της Διακήρυξης Innocenti του 1990, και η οποία επαναυιοθετήθηκε από την Αναθεωρημένη Διακήρυξη Innocenti 2005

Με τη σχετική (1) Υπουργική Απόφαση, που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 2365/Β/18-6-2019 ορίστηκαν οι όροι, οι προϋποθέσεις αναγνώρισης, οι διαδικασίες ανάπτυξης, τα κριτήρια, οι δείκτες και η διαδικασία αξιολόγησης, καθώς και η εποπτεία των «Φιλικών προς τα Βρέφη Νοσοκομείων».

Η Πρωτοβουλία των Φιλικών προς τα Βρέφη Νοσοκομείων (ΦΒΝ) ξεκίνησε το 1989 από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας και τη UNICEF και έχει δύο στόχους:

- Να ενθαρρύνει και να βοηθήσει τα νοσηλευτικά ιδρύματα , ώστε να πραγματοποιήσουν αλλαγές πρακτικής και τελικά να πληρούν τα Δέκα Βήματα για επιτυχή θηλασμό που έχουν δημοσιευτεί από τον ΠΟΥ και τη UNICEF.
- Να τερματίσει την πρακτική της δωρεάν διανομής ή της διάθεσης σε χαμηλές τιμές των υποκατάστατων μητρικού γάλακτος σε νοσοκομεία ή νοσηλευτικές υπηρεσίες. Αυτό άλλωστε υποδεικνύει ο Διεθνής Κώδικας Εμπορίας υποκατάστατων Μητρικού Γάλακτος (International Code of Marketing of Breast Milk Substitutes) και οι αποφάσεις της Παγκόσμιας Συνόδου Υγείας (World Health Assembly).

Απώτερος στόχος της συγκεκριμένης Πρωτοβουλίας είναι η αύξηση των ποσοστών μητρικού θηλασμού, που στην χώρα μας είναι απογοητευτικά χαμηλά.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν.4316/2014, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 80 του Ν.4368/2016 «Στα δημόσια Νοσοκομεία, στα Νοσηλευτικά Ιδρύματα που λειτουργούν με τη μορφή Ν.Π.Ι.Δ. και σε ιδιωτικές Κλινικές προωθείται η ανάπτυξη της Πρωτοβουλίας «Φιλικά προς τα Βρέφη Νοσοκομεία» (Φ.Β.Ν.) του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, προκειμένου να ενισχυθεί η προαγωγή του μητρικού θηλασμού. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, μετά από εισήγηση του Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού και γνωμοδότηση της Εθνικής Επιτροπής για το Μητρικό Θηλασμό, καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις, οι διαδικασίες ανάπτυξης, τα κριτήρια, οι δείκτες και η διαδικασία αξιολόγησης, καθώς και η εποπτεία των Νοσοκομείων και Ιδιωτικών Κλινικών του ανωτέρω Προγράμματος. Μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών αξιολόγησης της μονάδας υγείας που κρίνεται ΦΒΝ εκδίδεται σχετική απόφαση του Υπουργού Υγείας και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού για αναγνώριση αυτού».

Η διαδικασία πιστοποίησης ενός νοσοκομείου ως Φιλικό Προς τα Βρέφη Νοσοκομείο (ΦΒΝ) έχει συγκεκριμένους κανόνες και εργαλεία αξιολόγησης, που έχουν θεσπιστεί από τον ΠΟΥ και τη UNICEF και ισχύουν παγκοσμίως. Η διαδικασία της πιστοποίησης έχει ως σκοπό να βοηθήσει & να κινητοποιήσει τα νοσοκομεία και ιδιαίτερα τις μαιευτικές κλινικές ώστε να υιοθετήσουν πρακτικές που ενισχύουν και υποστηρίζουν τον αποκλειστικό μητρικό θηλασμό από τη γέννηση.

Η διαδικασία περιγράφεται αναλυτικά στην σχετική (1) Υπουργική Απόφαση και περιληπτικά περιλαμβάνει τα παρακάτω στάδια:

Οι μονάδες παροχής υπηρεσιών υγείας που ενδιαφέρονται να αναγνωριστούν ως ΦΒΝ υποβάλλουν αίτηση προς τη Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας. Σε αυτό το στάδιο η ενδιαφερόμενη μονάδα συμπληρώνει το ερωτηματολόγιο του Παραρτήματος 1 της Υπουργικής Απόφασης προκειμένου να αποτυπωθούν οι πρακτικές της ως προς τη βρεφική διατροφή και την υποστήριξη των μητέρων. Η αίτηση και ο σχετικός φάκελος διαβιβάζονται ακολούθως προς το Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού (ΙΥΠ) . Με βάση την απάντηση στο ερωτηματολόγιο και τα υποστηρικτικά έγγραφα που θα προσκομίσει, η ενδιαφερόμενη μονάδα υγείας ξεκινά σε συνεργασία με τη Δ/ση Κοινωνικής και Αναπτυξιακής Παιδιατρικής του ΙΥΠ τη διαδικασία ανάπτυξης- προσαρμογής πολιτικών για το θηλασμό προκειμένου να επιτευχθεί η εκπλήρωση των κριτηρίων για την αναγνώρισή της.

Η διαδικασία ανάπτυξης-προσαρμογής πολιτικών για το θηλασμό αποτελείται περιληπτικά από τα παρακάτω στάδια:

Στάδιο 1: Στο στάδιο αυτό οι μονάδες υγείας είναι αναγκαίο να αναπτύξουν και να καταγράψουν την πολιτική για την προαγωγή του μητρικού θηλασμού και να δημιουργήσουν πρωτόκολλα και οδηγίες για όλο το προσωπικό με σκοπό την εφαρμογή της πολιτικής αυτής.

Στάδιο 2: Στο στάδιο αυτό οι μονάδες παροχής υπηρεσιών υγείας πρέπει να έχουν ολοκληρώσει την εκπαίδευση των 20 ωρών για όλο το προσωπικό που έρχεται σε επαφή με μητέρες και βρέφη και των τριών ωρών εκπαίδευσης για το μη κλινικό προσωπικό.

Στάδιο 3: Στο στάδιο 3 οι υποψήφιες μονάδες υγείας είναι έτοιμες να υποβάλουν αίτημα για την αξιολόγησή τους προς το ΙΥΠ συνοδευόμενο από την ανάλογη υποστηρικτική τεκμηρίωση για κάθε ένα από τα βήματα 1 έως και 10 του Παραρτήματος 2 της Υπουργικής Απόφασης.

Στη συνέχεια, η μονάδα υγείας υποβάλλει τον φάκελο προς το Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού προκειμένου να πραγματοποιηθεί η αξιολόγησή της. Εφόσον έχουν συλλεχθεί όλα τα στοιχεία του φακέλου και η μονάδα υγείας πληροί τις προϋποθέσεις, γίνεται η εξωτερική αξιολόγηση από ομάδα εξωτερικών αξιολογητών που ορίζονται από τη Δ/ση Κοινωνικής και Αναπτυξιακής Παιδιατρικής του ΙΥΠ, υπό την επίβλεψη της Εθνικής Επιτροπής για το Μητρικό Θηλασμό.

Η αξιολόγηση διαρκεί 2-5 ημέρες και περιλαμβάνει κατ' ιδίαν συνεντεύξεις με τον Προϊστάμενο της Διοικητικής Υπηρεσίας της μονάδας παροχής υπηρεσιών υγείας, τον Προϊστάμενο της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας, σε τυχαίο δείγμα λεχιδών και εγκύων και σε τυχαίο δείγμα επαγγελματιών υγείας από όλες τις ειδικότητες και βαθμίδες. Επιπλέον πραγματοποιείται επιτόπια παρατήρηση της εφαρμογής των 10 βημάτων σε χώρους του μαιευτηρίου και αξιολόγηση της τήρησης του κώδικα εμπορίας υποκαταστάτων μητρικού γάλακτος.

Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης αποστέλλεται από το Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού στην Εθνική Επιτροπή Μητρικού Θηλασμού η οποία γνωμοδοτεί σχετικά προς τον Υπουργό Υγείας. Μετά τη θετική γνωμοδότηση της Επιτροπής για το Μητρικό Θηλασμό και προ της έκδοσης της σχετικής Υπουργικής Απόφασης αναγνώρισης μίας μονάδας υγείας ως ΦΒΝ, υπογράφεται μεταξύ της μονάδας και του Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού το συμφωνητικό αποδοχής των όρων αναγνώρισης «Φιλικό Προς τα Βρέφη Νοσοκομείο». Η αναγνώριση έχει διάρκεια 3 ετών, μετά το πέρας των οποίων οι μονάδες υγείας μπορούν να ανανεώσουν την αναγνώρισή τους ως ΦΒΝ ακολουθώντας την ίδια διαδικασία.

Οι μονάδες παροχής υπηρεσιών υγείας που έχουν αναγνωριστεί ως ΦΒΝ υποχρεούνται να αποστέλλουν ετήσια έκθεση προς το Ι.Υ.Π. που να τεκμηριώνει την τήρηση των προϋποθέσεων αναγνώρισής τους.

Με τη παρούσα εγκύκλιο, καλούνται όλες οι μονάδες υγείας, όπως δημόσια και πανεπιστημιακά νοσοκομεία, νοσηλευτικά ιδρύματα που λειτουργούν με τη μορφή Ν.Π.Ι.Δ. και ιδιωτικές κλινικές, που ενδιαφέρονται να αναγνωριστούν ως «Φιλικά προς τα Βρέφη Νοσοκομεία» να ακολουθήσουν την διαδικασία που περιγράφεται στην Υπουργική Απόφαση. Για περισσότερες διευκρινίσεις και οδηγίες μπορείτε να επικοινωνείτε με την Δ/ση Δημόσιας Υγείας και Υγιεινής Περιβάλλοντος του Υπουργείου Υγείας και με τη Δ/ση Κοινωνικής και Αναπτυξιακής Παιδιατρικής του Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

Β.ΚΙΚΙΛΙΑΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού
Δ/ση Κοινωνικής και Αναπτυξιακής Παιδιατρικής
Θηβών 22, Αθήνα, ΤΚ 11527

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Υφυπουργός Υγείας
2. Γεν.Γραμ.Δημόσιας Υγείας
3. Γεν. Δ/ση Δημόσιας Υγείας και Ποιότητας Ζωής
4. Δ/ση Δημόσιας Υγείας και Υγιεινής Περιβάλλοντος
– Τμήμα Β